

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра Міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІХАЙЛИЦЕНКО

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МИТНИЙ КОНТРОЛЬ ТА МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань 29 – Міжнародні відносини
спеціальність 292-міжнародні економічні відносини
освітня програма Міжнародна логістика і митна справа
спеціалізація Міжнародна логістика і митна справа
вид дисципліни за вибором
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

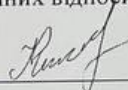
«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Зайцева А.С. к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

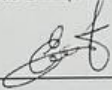
Протокол № 1 від « 28» серпня 2023 року

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

_____
(підпис) Надія КАЗАКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійних програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

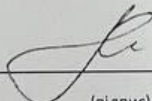
Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____
(підпис) Олена ХАНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____
(підпис) Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Митний контроль та митне оформлення» складена відповідно до програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньої програми «Міжнародна логістика і митна справа».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Митний контроль та митне оформлення» є здобуття студентами теоретичних та практичних знань з загальної сучасної теорії та практики митного контролю та митного оформлення.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, у том числі, міжнародної логістики та митної справи, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування програмних компетентностей, в т.ч.

1.2.1. Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

1.2.2. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність розробки програм щодо участі України в міжнародно-правовому співробітництві та регулювання митної справи в рамках інтеграційних об'єднань світу з точки зору перетину кордонів на налагодження логістичного середовища всесвіту.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2 -й	Не передбачено
Семестр	
4-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні заняття	
16 год.	
Семінарські заняття	
16 год.	
Самостійна робота	
56 год.	
у т.ч. Індивідуальні завдання	
10 год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

РН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

РН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві (у тому числі міжнародної логістики та митної справи); формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

РН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

РН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі

РН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин, міжнародної логістики та митної справи.

РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи.

РН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин, зокрема: міжнародної логістики та митної справи.

РН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ І. Митний контроль

Тема 1. Поняття та загальні принципи здійснення митного контролю. Тривалість перебування під митним контролем. Строки пред'явлення митному органу товарів, що переміщуються через митний кордон України. Операції з товарами, митне оформлення яких

не закінчено.

Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, приміщень та інших місць під час здійснення митного контролю. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю. Спільний митний контроль.

Тема 3. Зони митного контролю (Місця розташування зон митного контролю та порядок їх створення, розміщення споруд та об'єктів у зонах митного контролю, режим зони митного контролю, забезпечення законності та правопорядку в зоні митного контролю). Здійснення митного контролю. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю та порядок і процедура їх подання.

Тема 4. Форми митного контролю. Огляд та переогляд, облік товарів, що переміщуються через митний кордон України. Огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних складів, магазинів безмитної торгівлі, територій вільних митних зон та інших місць).

Тема 5. Документальні перевірки дотримання вимог законодавства України з питань митної справи, своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів. Пост- митний контроль (пост-аудит). Підстави та порядок їх проведення. Документальні невиїзні перевірки. Матеріали, які можуть бути використані для підготовки висновків за результатами перевірок. Оформлення результатів перевірок.

Розділ II. Митне оформлення.

Тема 6. Поняття та загальні положення митного оформлення. Мета митного оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення. Визначення митної вартості. Класифікація товарів згідно з УКТ ЗЕД. Правила Інкотермс. Податки, митні збори та митні платежі.

Тема 7. Початок митного оформлення. Присутність декларантів або уповноважених ними осіб під час митного оформлення. Процедура випуску за місцезнаходженням. Подання митним органам актів, складених підприємствами.

Тема 8. Завершення митного оформлення. Відмова у митному оформленні та обов'язки митного органу щодо роз'яснення вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення.

Тема 9. Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у складі вантажів з допомогою. Порядок митного оформлення іноземних інвестицій. Митне оформлення військової техніки.

Тема 10. Види митних декларацій та особливості їх застосування. Документи, необхідні для здійснення митного оформлення.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Усього	Лекції	Практ. заняття	Семінар. заняття	Самост. робота
Розділ 1. Митний контроль					
Тема 1. Поняття та загальні принципи здійснення митного контролю.	10	2	-	2	6
Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, приміщень та інших місць під час здійснення митного контролю.	6	2		2	2
Тема 3. Зони митного контролю (Місця розташування зон митного контролю та порядок їх створення.	8	2	-	2	4
Тема 4. Форми митного контролю. Постмитний контроль. Огляд та переогляд, облік товарів, що переміщуються через митний кордон України.	8	2	-	2	4
Тема 5. Документальні перевірки дотримання вимог законодавства України .	6	2	-	2	2
Разом за розділом 1	38	10	-	10	18
Розділ 2. Митне оформлення					
Тема 6. Поняття та загальні положення митного оформлення. Мета митного оформлення.	24	8	6	2	8
Тема 7. Початок митного оформлення. Присутність декларантів або уповноважених ними осіб під час митного оформлення.	8	2	2	-	4
Тема 8. Завершення митного оформлення. Відмова у митному оформленні.	8	2	2	-	4
Тема 9. Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у складі вантажів з допомогою.	12	4	2	2	4
Тема 10. Типи митних декларацій та особливості їх застосування.	20	6	4	2	8
Індивідуальне завдання (контрольна робота)	10				10
Разом за розділом 2	82	22	16	6	38
Усього годин	120	32	16	16	56

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Тема 6. Поняття та загальні положення митного оформлення. Мета митного оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення. Визначення митної вартісті. Класифікація товарів згідно з УКТ ЗЕД. Правила Інкотермс. Податки, митні збори та митні платежі.	6
2	Тема 7. Початок митного оформлення. Присутність декларантів або уповноважених ними осіб під час митного оформлення. Процедура випуску за місцезнаходженням. Подання митним органам актів, складених підприємствами.	2
3	Тема 8. Завершення митного оформлення. Відмова у митному оформленні та обов'язки митного органу щодо роз'яснення вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення.	2
4	Тема 9. Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у складі вантажів з допомогою. Порядок митного оформлення іноземних інвестицій. Митне оформлення військової техніки.	2
5	Тема 10. Типи митних декларацій та особливості їх застосування. Документи, необхідні для здійснення митного оформлення.	4
	Разом:	16

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Тема 1. Поняття та загальні положення митного оформлення. Мета митного оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення. Визначення митної вартісті. Класифікація товарів згідно з УКТ ЗЕД. Правила Інкотермс. Податки, митні збори та митні платежі.	2
2	Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, приміщень та інших місць під час здійснення митного контролю. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю. Спільний митний контроль.	2
3	Тема 3. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю та порядок і процедура їх подання.	2
4	Тема 4. Пост-митний контроль. Огляд та переогляд, облік товарів, що переміщуються через митний кордон України.	2
5	Тема 5. Підстави та порядок їх проведення. Документальні невіїзні перевірки. Матеріали, які можуть бути використані для підготовки висновків за результатами перевірок. Оформлення результатів перевірок.	2
6	Тема 6. Поняття та загальні положення митного оформлення. Мета митного оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення. Визначення митної вартісті. Податки, митні збори та митні платежі.	2
7	Тема 9. Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у складі вантажів з допомогою.	2
8	Тема 10. Типи митних декларацій та особливості їх застосування. Документи, необхідні для здійснення митного оформлення.	2

	Разом:	16

5. Завдання для самостійної роботи

№	Види, зміст самостійної роботи	К-ть годин
1	Засвоїти поняття та загальні принципи здійснення митного контролю, тривалість перебування під митним контролем, строки пред'явлення митному органу товарів, що переміщуються через митний кордон України. Ознайомитись з переліком операцій з товарами, митне оформлення яких не закінчено.	6
2	Набути уяву про способи та засоби забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, приміщень та інших місць під час здійснення митного контролю, про порядок і процедуру залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю, про спільний митний контроль.	2
3	Самостійно вдосконалити набуті знання щодо зон митного контролю (місць розташування зон митного контролю та порядок їх створення, розміщення споруд та об'єктів у зонах митного контролю, режим зони митного контролю, забезпечення законності та правопорядку в зоні митного контролю), а також щодо здійснення митного контролю. Закріпити знання про документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю та порядок і процедура їх подання.	4
4	Закріпити та вдосконалити набуті знання щодо форм митного контролю, пост-митний контроль, про порядок огляду та переогляду, облік товарів, що переміщуються через митний кордон України, про огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних складів, магазинів безмитної торгівлі, територій вільних митних зон та інших місць).	4
5	Засвоїти приводи та підстави здійснення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи, своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів, підстави та порядок їх проведення. Засвоїти відмінність між загальними процедурами митного контролю та документальними невідвізними перевітками. Засвоїти, які матеріали можуть бути використані для підготовки висновків за результатами перевірок та як здійснюється оформлення результатів перевірок.	2
6	Засвоїти поняття та загальні положення митного оформлення, його мету, місце і час здійснення митного оформлення, основні правила визначення митної вартості, класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД. Вивчити правила Інкотермс. Засвоїти відмінність між податками, митними зборами та митними платежами.	8
7	Закріпити набуті знання про початок митного оформлення, присутність декларантів або уповноважених ними осіб під час митного оформлення, про процедуру випуску за місцезнаходженням, про подання митним органам актів, складених підприємствами.	4
8	Вдосконалити знання щодо завершення митного оформлення, відмову у митному оформленні та обов'язки митного органу щодо роз'яснення вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення.	4
9	Закріпити набуті знання в частині митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у складі вантажів з допомогою, про порядок митного оформлення іноземних інвестицій і митне оформлення військової техніки.	4
10	Закріпити набуті знання щодо типів митних декларацій та особливостей їх застосування, а також документів, необхідних для здійснення митного оформлення.	8
11	Індивідуальне завдання – контрольна робота	10
	Разом:	56

6.

Індивідуальне завдання - контрольна робота

Метою контрольної роботи є:

- перевірка повноти засвоєння студентом навчального матеріалу, вміння зіставляти, узагальнювати, систематизувати отриману інформацію;
- формування у студентів системи правових знань в частині здійснення митного контролю та митного оформлення, набуття професійних навичок щодо використання нормативних документів у процесі здійснення практичної діяльності у відповідному фаховому напрямку.

У результаті виконання контрольної роботи студент повинен набути уявлення та початкові практичні навички в частині:

- уміння систематизувати інформацію, отриману під час теоретичних та практичних занять;
- практичного застосування чинного законодавства України в сфері митного регулювання;
- розв'язання спірних питань правового характеру, ведення позовно-претензійної роботи.

Для успішного виконання контрольної роботи студенту рекомендовано користуватись відповідною літературою: підручниками, навчально-методичними посібниками, конспектами лекцій, а також звертатись як до вітчизняної нормативно-правової бази, так і до міжнародних угод в сфері митного регулювання, а саме указів, постанов, положень, інструкцій, конвенцій, тощо.

Запропоновані завдання значно поліпшать процес засвоєння теоретичних питань у даній сфері.

Контрольна робота виконується за варіантом, кожний варіант відповідає певній темі. В контрольній роботі за обраною темою, студент повинен розкрити її сутність .

Теми контрольних робіт:

1. Порядок здійснення митного оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон України.
2. Порядок здійснення митного контролю за переміщенням товарів, які містять об'єкти інтелектуальної власності.
3. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при переміщенні через митний кордон України.
4. Особливості митного контролю та оформлення товарів при їх зберіганні на митних складах.
5. Залучення митних лабораторій при проведенні митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.
6. Відмінності між везенням і пропуском товарів на митну територію України.
7. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України фізичними особами.
8. Вантажна митна декларація, її типи.
9. Визначення країни походження товарів, що переміщуються через митний кордон України та мета даної процедури.
10. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем при їх митному оформленні.
11. Особливості митного контролю та декларування товарів, що переміщуються у різних митних режимах.
12. Використання тарифного та нетарифного регулювання при переміщенні товарів через митний кордон України.

13. Основні положення здійснення митного контролю.
14. Порядок митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами в Україну для постійного користування.
15. Порядок переміщення через митний кордон валюти в неторговому обороті.
16. Загальні положення переміщення вантажів між митницями.
17. Митне оформлення алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
18. Сертифікація товарів та верифікація сертифікатів при митному оформленні.
19. Митний контроль, його форми і методи.
20. Митне оформлення. Процедура декларування. Правові наслідки неподання, несвоєчасного подання або подання декларації, що містить неправдиві дані.
21. Митні режими, їх види. Вибір та зміна митного режиму.
22. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим. Терміни перебування товарів у відповідних митних режимах.
23. Функціональне призначення вантажної митної декларації (ВМД). Їх типи.
24. Порядок переміщення й пропуск через митний кордон України товарів і предметів в торговому обороті. Засоби нетарифного регулювання, що застосовуються при переміщенні товарів, предметів через митний кордон України в торговому обороті.
25. Порядок переміщення й пропуск через митний кордон України товарів і предметів в неторговому обороті. Переміщення валюти. Обмеження, що діють при переміщенні товарів, предметів та валюти через митний кордон України в неторговому обороті.
26. Порядок ввезення на митну територію України транспортних засобів, номерних вузлів і агрегатів у неторговому обороті. Порядок та особливості митного оформлення таких предметів і транспортних засобів резидентами та нерезидентами України.
27. Форми митного контролю. Зони митного контролю. Огляд та переогляд. Особистий огляд та порядок його проведення. Огляд товарів, транспортних засобів, територій та приміщень, де зберігаються товари, що перебувають під митним контролем. Підстави для проведення документальних та зустрічних перевірок. Взяття проб товарів та операції з ними.
28. Митний брокер та його правовий статус. Відмінність статусу митного брокера від декларанта.
29. Митний склад та правове регулювання його утримувача. Взаємодія з іншими юридичними особами та митними органами.
30. Особливості зберігання, обліку та розпорядження товарами, що зберігаються на митному складі. Склад тимчасового зберігання, його правовий статус та відмінність від митного складу.
31. Митна вартість товарів. Методи її визначення. Документи, що подаються декларантом для підтвердження заявленої митної вартості. Контроль правильності визначення митної вартості та її коригування.
32. Мито та його види. Об'єкти та база оподаткування. Ставки мита. Виникнення, виконання та припинення обов'язку із сплати митних платежів. Нарахування та стягнення. Фінансові гарантії.

7. Методи навчання

Навчальні лекції - з метою формування у студентів загального уявлення про інститут митної справи, організаційні та методичні засади здійснення митного контролю та митного оформлення.

Практичні заняття – з метою закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни та набуття навичок і вмій їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань, перевірки рівня набутих знань, в тому числі усне опитування, навчальні дискусії по запропонованим темам, обговорення та аналіз конкретних практичних ситуацій, змодельованих відповідно до навчальних тем, тестування.

Семинарські заняття – з метою проведення дискусій, розбору, аналізу та вирішенню запропонованих або змодельованих і попередньо визначених проблемних питань, що можуть виникати під час здійснення та проведення митного контролю та митного оформлення.

Самостійна робота – з метою засвоєння студентом навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час відповідно до навчального плану, а саме самостійне опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань. Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника, лекційним матеріалом та першоджерелами. **Індивідуальне завдання** (контрольна робота) – з метою більш поглибленого вивчення теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. Темі контрольних робіт визначені робочою програмою навчальної дисципліни.

8. Методи контролю

Протягом семестру застосовуються наступні форми контролю:

1. Поточний:

- у формі усного опитування або письмового контролю на всіх видах аудиторних занять протягом семестру, виступів студента при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, виконання практичних робіт, самостійної роботи студентів, виконання контрольної роботи, передбаченої робочою програмою та навчальним планом.

Загальна кількість балів поточного контролю, за умови успішного виконання завдань, становить 60. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки, при проведенні заліку.

Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування поточного контролю, становить 30 балів.

2. Підсумковий семестровий контроль у вигляді заліку з сукупною 100-бальною та дворівневою шкалами оцінювання результатів навчання:

– «зараховано»;

- «не зараховано».

Він здійснюється під час проведення заліків в письмовій формі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Оцінкою підсумкового семестрового контролю є сума балів, набраних студентом протягом семестру під час поточного контролю при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики), балів, набраних ним при виконанні контрольної роботи і результатів заліку.

Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач вищої освіти під час поточного та підсумкового семестрових контролів, складає 100.

Підсумковий семестровий контроль визначає ступінь досягнення студентом запланованих результатів навчання, що визначені робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться в письмовій формі.

За умови, якщо протягом семестру при здійсненні поточного контролю студент набрав більше 60 балів, за його згодою підсумкова оцінка може бути виставлена без проведення письмової підсумкової залікової роботи та його обов'язкової присутності під час проведення заліку.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Залікова робота	Сума	
Розділ 1					Розділ 2					Контрольна робота, передбачена навчальним планом			Р а з о м
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
40										20	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на підсумковому заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання/подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження/продовження воєнного стану або карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО), здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі (20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Zoom.

Для отримання допуску до складання підсумкового контролю - заліку, здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 40 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

«Відмінно» – відповідь правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність концептуальних знань, високого ступеню володіння питанням, вміння логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію, застосовувати знання в практичній діяльності.

«Добре» - відповідь правильна, але має несуттєві неточності та обґрунтування. Характеризує наявність доброго ступеню володіння питанням, вміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками.

«Задовільно» - відповідь фрагментарна, містить певні помилки і неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення.

«Незадовільно» - відповідь демонструє відсутність у студента елементарного уявлення про об'єкт вивчення.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру		Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
1-49	незадовільно	Не зараховано
50-69	задовільно	Зараховано
70-89	добре	
90 – 100	відмінно	

10. Рекомендована література:

1. Актуальні питання теорії та практики митної справи: монографія; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. – Хмельницький.: ПП Мельник А.А., 2013. – 428 с
2. Основи митної справи” за редакцією П. В. Пашка, Київ “Знання” – 2002р.
3. Годованець О.В. Митна система у забезпечені фінансових інтересів держави / О.В. Годованець // Наукові засади ресурсозбереження в системі антикризового управління відтворення економіки: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 30-31 січня 2015 р. // Університет економіки і підприємництва. У 2-х частинах. – Хмельницький: Видавничий дім «Гельветика», 2015.
4. Митна енциклопедія: У двох томах. Т.2/: Редкол.: І.Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін. – Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2013. – 536 с.
5. Митна політика та митна безпека України: монографія; за заг. ред. П.В. Пашка, І.Г. Бережнюка. – Хмельницький.: ПП. Мельник А.А., 2013. – 338 с.
6. Митна справа : підруч. / [А.І. Крисоватий, С.Д. Герчаківський, О.Б. Демянюк та ін.]; за ред.. А.І. Крисоватого. – Тернопіль: ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. – 540 с.
7. Митний кодекс України: введений в дію Законом України від 13.03.2012 р. № 4495VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
8. Мошинська О. Місця здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються пересилаються) через митний кордон України в міжнародних поштових та міжнародних експрес-відправленнях / О. Мошинська // Віник. Право знати все про податки. – 2015. – № 13. – С. 30-33.
9. Митна справа: Підручник / О.П. Гребельник. – К.: Центр учбової літератури. – 2016. – 472 с.
10. Управління митними ризиками: теорія та практика : монографія; за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. – Ірпінь-Хмельницький, 2018. – 302 с.
11. Митний кодекс України. – С.: Алерта. – 2020. – 396 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- 1 Закон України «Про внутрішню торгівлю (Проект)» [Електронний ресурс]: Закони України. Режим доступу: <http://do.gendocs.ru/docs/index-118955.html#maintext>
- 2 Закон України «Про захист прав споживачів» [Електронний ресурс]: Закони України. Режим доступу: http://tourlib.net/zakon/pro_zahyst_grav.htm
- 3 Закон України ВРУ № 4091-VI від 07.12.2011 Про ратифікацію Угоди про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ, Угоди про сільське господарство між Україною та Королівством Норвегія, Угоди про сільське господарство між Україною та Ісландією та Угоди про сільське господарство між Україною та Швейцарською Конфедерацією [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/source
- 4 Конституція України [Електронний ресурс]: Закони України. Режим доступу: <http://meget.kiev.ua/zakon/konstitutsia-ukraini/>
- 5 Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР «Про безпечність та якість харчових продуктів» (із змінами). – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada/>
- 6 Закон України про автомобільний транспорт. Режим доступу: <http://autodromoga.com/page121/114/>
- 7 Законодавчі акти зі страхування товару. Режим доступу: <http://meget.kiev.ua/zakon/zakon-o-strahovanii/razdel-1/>
- 8 Закон України з товароруку по території України. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>
- 9 Закон України "Про охорону знаків товару та послуг" (Підзаконні акти). — 2015. — № 7, ст. 36). Режим доступу: consumer.in.com
- 10 Закон України «Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень товарів». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2477>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі, режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2477>